

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مجموعه برنامه و بودجه - ۵۶

بازارهای متحول کار در اروپا

نقش نهادها و سیاستها

بازارهای متحول کار در اروپا

نقش نهادها و سیاستها

ویراستار: پیترا اوئر

مترجم: سید رضا کاظمی نژاد

از انتشارات سازمان بین‌المللی کار

Auer, Peter

اوثر، پیتر

بازارهای متحول کار در اروپا: نقش نهادها و سیاستها/ ویراستار پیتر اوثر؛ مترجم
رضا کاظمی نژاد. - تهران: سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، معاونت امور اداری، مالی و منابع
انسانی، مرکز مدارک علمی، موزه و انتشارات، ۱۳۸۵.
۴۰۳ ص.: جدول، نمودار. - (مجموعه برنامه و بودجه؛ ۵۶) (انتشارات سازمان مدیریت و برنامه ریزی
کشور؛ ۸۵/۰۰/۱۰۵)

ISBN 964-425-832-0

Changing labour markets in Europe: the role of institutions and policies/2001

عنوان اصلی:

«از انتشارات سازمان بین‌المللی کار»

کتابنامه.

۱. بازار کار - اروپا. ۲. ساعت کار - اروپا. ۳. روابط کار - اروپا. ۴. تبعیض در استخدام - اروپا. ۵.
نیروی انسانی - اروپا - برنامه ریزی. الف. کاظمی نژاد، رضا، مترجم. ب. سازمان مدیریت و
برنامه ریزی کشور. مرکز مدارک علمی، موزه و انتشارات. ج. عنوان. د. فروست.

HD ۵۷۶۴ / آ ۶ الف ۸ ۱۳۸۵

ISBN 964-425-832-0

شابک ۹۶۴-۴۲۵ - ۸۳۲-۰۰

بازارهای متحول کار در اروپا: نقش نهادها و سیاستها

ناشر: سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، معاونت امور اداری، مالی و منابع انسانی، مرکز مدارک
علمی، موزه و انتشارات

چاپ اول، ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۲۰۰۰۰ ریال

تاریخ انتشار: سال ۱۳۸۵

لیتوگرافی: قاسملو

چاپ و صحافی: نیکا

همه حقوق برای ناشر محفوظ است.

مرکز مدارک علمی، موزه و انتشارات سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به منظور انعکاس مناسب نتایج پژوهش‌های داخلی و تجارب علمی و عملی پژوهشگران خارجی در زمینه برنامه‌ریزی و توسعه و نیز برای تدارک منابع و متون علمی مورد نیاز کارشناسان، دانشگاهیان و سایر دانشوران اقدام به انتشار کتاب می‌نماید.

از همه صاحب‌نظران، کارشناسان و پژوهشگران دعوت می‌شود دیدگاه‌ها، پیشنهادها و تجارب تألیفی و ترجمه‌ای خود را به منظور گسترش مناسب این فعالیت‌ها در موضوعاتی چون فرآیند برنامه‌ریزی، ارزشیابی و نظارت، شیوه‌ها و تجارب و سیاست‌های برنامه‌ریزی و توسعه، برنامه‌ریزی بخشی و منطقه‌ای، برنامه‌ریزی بلندمدت (آینده پژوهی)، بودجه‌ریزی و نیز پژوهش‌های کاربردی و موردی در مسائل اقتصادی و اجتماعی ایران، در اختیار این مرکز قرار دهند. گفتنی است آثار منتشر شده لزوماً دربرگیرنده دیدگاه‌های سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور نیست و صرفاً برای کمک به تجربه‌اندوزی و دانش پژوهشی کارشناسان و دانشوران، انتشار یافته است.

مرکز مدارک علمی، موزه و انتشارات

مرکز مدارک علمی، موزه و انتشارات سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور از افراد ذیل به خاطر تلاش و کوششی که در آماده‌سازی و انتشار کتاب "بازارهای متحول کار در اروپا، نقش نهادها و سیاست‌ها" به کار بسته‌اند، صمیمانه سپاسگزاری می‌کند:

گروه طراحی، چاپ و توزیع

گروه آماده‌سازی

کارشناس فنی امور چاپ	• مجتبی امیرحسینی	ویرایش فنی و کنترل نهایی	• علی کفاشیان
طراحی جلد	• شهرام عظیمی	ویراستاری، حروفچینی،
نسخه‌پردازی و صفحه‌آرایی	• مؤسسه فرهنگی هنری
مهر مهرویان
		نظارت بر صفحه‌آرایی	• مرضیه پورشه

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۹	تقدیر و تشکر
۲۱	پیش‌گفتار
۲۳	نشانه‌های اختصاری
۲۷	۱. مقدمه
۲۷	۱-۱. نهادها اهمیت دارند
۳۰	۱-۲. نهادها و نیروهای بازار کار
۳۳	۱-۳. سیاست اقتصاد کلان
۳۵	۱-۴. ساعات کار از باز توزیع تا نوین سازی
۳۷	۱-۵. برابری فرصت‌ها
۳۸	۱-۶. روابط کارفرمایی و گفت‌وگو اجتماعی
۴۰	۱-۷. جمع بندی
۴۲	یادداشت‌ها
۴۳	منابع
۴۵	۲. اقتصاد کلان در کشورهای کوچک
۴۵	۲-۱. مقدمه
۴۵	ارتباط نسبی عملکرد اقتصادی و برخی ویژگی‌های نهادین
۵۰	گزینه‌های سیاست اقتصاد کلان در اقتصادهای باز و کوچک
۵۷	۲-۲. سیاست‌های پولی و مالی: با هدف ثبات
۵۸	سیاست‌های پولی و مالی

عنوان	صفحه
تورم و نرخ ارز.....	۶۱
۳-۲. رشد اقتصادی.....	۶۲
۴-۲. بیکاری.....	۶۵
عملکرد بیکاری کل.....	۶۵
بررسی قانون آگان.....	۶۶
رشد اقتصادی و کشش پذیری اشتغال.....	۶۸
نرخ های اشتغال و روندهای بخشی.....	۷۲
روندهای دستمزد.....	۷۴
یادداشت ها.....	۷۶
منابع.....	۷۸
۳. زمان کار از باز توزیع تا نوین سازی.....	۸۳
۳ - ۱. مقدمه.....	۸۳
۳ - ۲. زمان کار در اتریش، دانمارک، ایرلند و هلند.....	۸۷
نیمرخ زمان کار چهار کشور.....	۸۷
مدت و توزیع زمان کار فردی.....	۸۷
شکاف جنسیتی.....	۸۸
توزیع زمان کار دستمزدی و غیر دستمزدی در خانوارها.....	۸۹
سیر تکاملی زمان کار.....	۹۱
نیمرخ زمان کار در اتریش، دانمارک، ایرلند و هلند.....	۹۳
در زمینه اشتغال دستمزدی، کشورها را می توان به شرح زیر توصیف کرد:.....	۹۴
اتریش.....	۹۴
دانمارک.....	۹۴
ایرلند.....	۹۴
هلند.....	۹۵

صفحه	عنوان
۹۵	۳-۳. عوامل مؤثر در تنوع نیمرخ‌های زمان کار ملی.....
۹۶	سطوح دستمزد و توزیع درآمد.....
۹۸	نظام‌های مالیاتی و تأمین اجتماعی.....
۱۰۱	نظام مراقبت از فرزند.....
۱۰۲	سیاست آموزشی حرفه‌ای.....
۱۰۴	سیاست زمان کار و روابط کارفرمایی.....
۱۰۴	روندهای یکسان.....
۱۰۵	روندهای متفاوت.....
۱۰۶	۳-۴. تسهیم کار، اشتغال و سازمان کار.....
۱۰۸	سیر تکاملی زمان کار، بهره‌وری، رشد و دستمزد در بلندمدت.....
۱۱۱	کاهش زمان کار به‌عنوان سیاست اشتغال براساس برخی تجربیات پانزده سال گذشته.....
۱۱۶	رشد دستمزدها و دستمزدهای جبرانی.....
۱۱۷	کمبود مهارت.....
۱۱۸	هزینه‌های ثابت نیروی کار.....
۱۱۹	سازمان کار.....
۱۲۰	اثرات اشتغالی گسترش کار پاره‌وقت.....
۱۲۱	تفاوت دستمزد کارگران تمام‌وقت و پاره‌وقت.....
۱۲۲	تفاوت ترتیب تأمین اجتماعی در مورد کارگران پاره‌وقت و تمام‌وقت.....
۱۲۲	پذیرش فرهنگی چرخشی کاری.....
۱۲۳	میزان حضور زنان در بازار کار.....
۱۲۴	سازمان کار و زمان کار.....
۱۲۷	۳-۵. نتیجه‌گیری.....
۱۳۰	یادداشت‌ها.....
۱۳۲	منابع.....

عنوان	صفحه
۴. فرصت‌های برابر و سیاست اشتغال	۱۳۷
۴ - ۱. مقدمه	۱۳۷
۴ - ۲. چشم‌انداز برابری عملکرد اشتغال کشورهای عضو سازمان توسعه و همکاری‌های اقتصادی (OECD)	۱۳۹
تعریف چشم‌انداز فرصت‌های برابر	۱۳۹
چشم‌انداز نظام‌های شغلی در مقایسه با هم	۱۴۶
مقررات بازار کار و روابط کارفرمایی	۱۴۶
نظام‌های آموزشی و آموزش حرفه‌ای	۱۴۷
انعطاف‌پذیری و نظام‌های بازار کار	۱۴۸
نظام‌های رفاه و روابط جنسیتی	۱۴۹
تفسیر عملکرد اشتغال	۱۵۰
۴ - ۳. عملکرد اشتغال از چشم‌انداز برابری جنسیتی	۱۵۱
تفاوت‌های جنسیتی در نرخ‌های بیکاری و اشتغال	۱۵۱
نقش جنسیت در تحولات گذشته و آینده اشتغال	۱۵۵
برابری جنسیتی در بازار کار	۱۵۹
جداسازی	۱۵۹
نابرابری در زمینه دستمزد و درآمد	۱۶۱
قراردادهای اشتغال، انعطاف‌پذیری و زمان کار	۱۶۴
جنسیت، و بازار کار و سیاست اجتماعی	۱۶۷
معرفی منافع جنسیتی در چارچوب سیاست‌گذاری	۱۶۷
سیاست خانواده و ساختار خانواده	۱۶۹
مالیات‌بندی و مستمری‌ها	۱۷۶
مالیات‌بندی	۱۷۷
مقرری بیکاری	۱۷۸
مستمری بازنشستگی	۱۸۱

صفحه

عنوان

۱۸۳	سیاست‌های دستمزدی.....
۱۸۴	سیاست‌های بازار کار.....
۱۸۶	ارزیابی کلی.....
۱۸۸	۴ - ۴. فرصت‌های برابر با لحاظ دو عامل سن و آموزش.....
۱۹۰	فرصت‌های برابر برای جوانان.....
۱۹۵	برابری فرصت‌ها برای گروه‌های سنی جوان‌تر.....
۱۹۶	برابری فرصت‌ها برای کارگران مسن‌تر.....
۲۰۰	۴ - ۵. نابرابری‌ها و محرومیت‌های اجتماعی.....
۲۰۳	۴ - ۶. برابری، عملکرد اشتغال و نظام‌های اشتغال: یک ارزیابی.....
۲۰۳	مقررات بازار کار و روابط کارفرمایی.....
۲۰۷	نظام آموزش عمومی و آموزش حرفه‌ای.....
۲۰۷	انعطاف‌پذیری و نظام‌های بازار کار.....
۲۰۹	نظام‌های رفاه اجتماعی و روابط جنسیتی.....
۲۱۰	۴ - ۷. نتیجه‌گیری.....
۲۱۱	قدردانی و تشکر.....
۲۱۲	منابع.....
۲۱۷	۵. روابط کارفرمایی و گفت‌وگوهای اجتماعی.....
۲۱۷	۵ - ۱. مقدمه.....
۲۱۹	۵ - ۲. تمایزات پایدار در اروپا.....
۲۲۶	۵ - ۳. نمایندگی جمعی: اتحادیه‌های صنفی و انجمن‌های کارفرمایی.....
۲۲۷	اتریش.....
۲۳۱	دانمارک.....
۲۳۶	ایرلند.....
۲۴۰	هلند.....

۲۴۴.....	۴ - ۵. الگوهای چانه‌زنی جمعی و الگوهای همنوایی.....
۲۴۷.....	اتریش: رهبری مزد.....
۲۵۱.....	دانمارک: تمرکززدایی متمرکز.....
۲۵۷.....	ایرلند: بازپروری ملی از طریق سیاست‌های متمرکز و همنوای.....
۲۶۴.....	هلند: خود تنظیمی در سایه سلسله مراتب.....
۲۶۹.....	۵ - ۵. نهادهای ملی دو و سه وجهی و صنف‌گرایی.....
۲۷۴.....	۵ - ۶. نقش گفتمان اجتماعی و درک اجتماعی: یک ارزیابی.....
۲۸۱.....	منابع.....

فهرست جدول‌ها

عنوان	صفحه
۱-۲. برخی ویژگی‌های برجسته ساختاری و راهبردی اتریش، دانمارک، ایرلند و هلند.....	۲۹۳
۲-۲. نرخ‌های بهره کوتاه و بلندمدت.....	۲۹۴
۳-۲. سیاست مالی.....	۲۹۵
۴-۲. نرخ‌های سالیانه تورم، قیمت مصرف‌کننده.....	۲۹۶
۵-۲. اجزای تشکیل‌دهنده رشد اقتصادی: میانگین نرخ‌های رشد سالیانه و سهم تولید ناخالص داخلی، به قیمت‌های سال ۱۹۹۰.....	۲۹۷
۶-۲. بیکاری بلندمدت (۱۲ ماه و بیشتر) به عنوان بخشی از بیکاری کل.....	۲۹۹
۷-۲. ضرایب متقابل بین تغییرات در زمینه اشتغال و تغییرات در نرخ‌های بیکاری.....	۲۹۹
۸-۲. بررسی قانون آکان.....	۳۰۰
۹-۲. مقایسه ملاک‌های مختلف اشتغال.....	۳۰۱
۱۰-۲. کشش‌پذیری اشتغال و شدت رشد اقتصادی.....	۳۰۲
۱۱-۲. نسبت‌های اشتغال به جمعیت، بخش به بخش (اشتغال غیر نظامی/ جمعیت، سنین ۱۵ تا ۶۵).....	۳۰۵
۱۲-۲. رشد اسمی و واقعی دستمزدها.....	۳۰۷
۱۳-۲. شاخص‌های مربوط به درآمد واقعی ساعتی، درآمد واقعی قابل تصرف خانوار، درآمد سرانه واقعی قابل تصرف خانوار (سنین ۱۵-۶۵) و بهره‌وری.....	۳۰۸
۱-۳. سرانه ساعات کار متداول هفتگی برحسب شاغلان، ۱۹۹۶.....	۳۰۹
۲-۳. سرانه ساعات کار سالانه شاغلان و افرادی که در سن کار (۱۵-۶۵) قرار دارند.....	۳۰۹
۳-۳. نرخ‌های اشتغال زنان و مردان، سال ۱۹۹۶.....	۳۱۰
۴-۳. مدت زمان فعالیت‌های اقتصادی دستمزدی و غیردستمزدی در ۶ کشور (میانگین زمان روزانه به نفر و بر حسب ساعت و دقیقه).....	۳۱۱

عنوان

صفحه

- ۳-۵. تأثیر کارگران پاره وقت در تغییرات اخیر میانگین ساعت کار سالانه شاغلان
 (تغییرات سال به سال میانگین ساعت کار) ۳۱۲
- ۳-۶. عملکرد کارگران در زمینه ساعات کار و درآمد، اتحادیه اروپا، ۱۹۸۵ و ۱۹۹۴
 (درصد شاغلان) ۳۱۳
- ۳-۷. نرخ‌های مشارکت کارگران جوان‌تر و مسن‌تر ۳۱۴
- ۳-۸. نیم‌رخ زمان کار اتریش، دانمارک، ایرلند و هلند ۳۱۵
- ۳-۹. تولید ناخالص داخلی بر حسب ساعت، افراد شاغل و سرانه به واحد پول اروپا ECU
 (به درصد: ایالات متحده = ۱۰۰) ۳۱۶
- ۳-۱۰. سطوح درآمدهای نابرابر و تغییرات آن در میان کشورهای پیشرفته عضو سازمان
 توسعه و همکاری‌های اقتصادی (برآورد شده براساس نسبت دهک ۹۰ به ۱۰، درآمد
 مرد، ۱۹۷۹-۱۹۹۵) ۳۱۷
- ۳-۱۱. میانگین دستمزد زنان در بخش صنعت به عنوان نسبتی از میانگین
 دستمزد مردان در همین بخش ۳۱۸
- ۳-۱۲. میانگین نرخ مالیات (شامل سهم تأمین اجتماعی) وضع شده بر روی میانگین درآمد
 خانوارها با موقعیت‌های متفاوت به عنوان درصدی از درآمد ناخالص خانوار (ملاک:
 درآمد متوسط مرد برای مردان و زنان) ۳۱۹
- ۳-۱۳. نرخ مشارکت نیروی کار بر حسب سطح تحصیلات، ۱۹۹۲ (سنین ۲۴ تا ۶۴) ۳۲۰
- ۳-۱۴. سرمایه انسانی در چشم‌انداز بین‌المللی ۳۲۱
- ۳-۱۵. محدودیت‌های قانونی در مورد ساعت کار متعارف هفتگی و اضافه‌کاری ۳۲۲
- ۳-۱۶. مواد قانونی مربوط به میانگین ساعت کار و میانگین ساعت کار سالانه ۳۲۳
- ۳-۱۷. موقعیت قانونی اشتغال پاره‌وقت ۳۲۴
- ۳-۱۸. دانمارک: ترتیبات مرخصی با حقوق در چارچوب اصلاحات بازار کار در سال ۱۹۹۴ ۳۲۹
- ۳-۱۹. سیر تکاملی زمان کار، بهره‌وری بر حسب ساعت کار، و سرانه تولید ناخالص
 ملی (GNP)، ۱۸۷۰-۱۹۹۲ (بر حسب درصد) ۳۳۰
- ۳-۲۰. نرخ‌های سالیانه تغییر در زمان استفاده از ماشین و ساعات عملیاتی در ایالات متحده،
 ۱۹۲۹-۱۹۶۳ (بر حسب درصد) ۳۳۰

صفحه

عنوان

- ۲۱-۳. منتخب بررسی‌های به‌عمل آمده از شرکت‌ها راجع به اثرات اشتغالی کاهش زمان کار جمعی..... ۳۳۱
- ۲۲-۳. اثرات اشتغالی کاهش زمان کار جمعی در هلند، ۱۹۸۳-۸۷..... ۳۳۲
- ۲۳-۳. آموزش حرفه‌ای در بریتانیا، فرانسه و آلمان (توزیع صلاحیت‌های حرفه‌ای بین جمعیت فعال اقتصادی، به درصد)..... ۳۳۲
- ۲۴-۳. روندهای اضافه‌کاری (ساعات)..... ۳۳۳
- ۲۵-۳. درصدی از بنگاه‌های اقتصادی که نوع استفاده از شکل‌های انعطاف‌پذیر زمان کار را در سه سال گذشته تغییر داده‌اند..... ۳۳۴
- ۱-۴. نرخ‌های اشتغال بر حسب جنسیت، سن و آموزش (به درصد) و شکاف‌های جنسیتی..... ۳۳۵
- ۲-۴. نرخ‌های تعدیل شده اشتغال پاره وقت با لحاظ عوامل جنسیت، سن و آموزش (به درصد) و شکاف‌های جنسیتی..... ۳۳۶
- ۳-۴. اشخاصی که بیکارند، بیکاری پنهان دارند یا غیر فعال هستند، درخواست کار ندارند (به عنوان درصدی از جمعیت در سن کار)..... ۳۳۷
- ۴-۴. نرخ رشد اشتغال بر حسب جنسیت..... ۳۳۸
- ۵-۴. تغییرات پیش‌بینی شده در اشتغال زنان، ۱۹۹۰-۲۰۰۵، گزینه رشد بالا..... ۳۳۸
- ۶-۴. تأثیرات جمعیتی و کوهورت‌های سنی بر نرخ اشتغال زنانی که در سن کار قرار دارند، ۱۹۹۵-۲۰۱۰..... ۳۳۹
- ۷-۴. سطح تحصیلات افراد فاقد شغل (گروه‌های سنی جوان و مسن‌تر)..... ۳۴۰
- ۸-۴. نقش اشتغال بخش دولتی با لحاظ عوامل جنسیت و زمان کار و رشد اخیر بخش‌های دولتی و خصوصی..... ۳۴۱
- ۹-۴. شاخص‌های جداسازی برای همه زمینه‌های شغلی، ۱۹۹۴..... ۳۴۲
- ۱۰-۴. جداسازی شغلی زنان و مردان و نحوه تمرکز آنان در کارهای تمام‌وقت و پاره‌وقت..... ۳۴۳
- ۱۱-۴. نمایه‌های تفکیک مشاغل بر حسب تمام‌وقت و پاره‌وقت و کل اشتغال، ۱۹۹۴..... ۳۴۶
- ۱۲-۴. درآمد بر حسب سطح تحصیلات و جنسیت (شاخص: دوره دوم متوسطه=۱۰۰)..... ۳۴۷
- ۱۳-۴. سطح و تمرکز درآمدهای پایین..... ۳۴۸
- ۱۴-۴. میانگین مدت تصدی شغل بر حسب جنسیت، سن و آموزش..... ۳۴۹
- ۱۵-۴. سهم کارگران موقت قراردادی زیر ۳۰ سال (برحسب درصد)..... ۳۵۰

عنوان

صفحه

- ۱۶-۴. مزایای مرخصی زایمان در کشورهای عضو اتحادیه اروپا (EU) ۱۹۹۴-۹۵..... ۳۵۱
- ۱۷-۴. خدمات ارائه شده به خردسالان، سن ورود به مدرسه و مدت ساعات روزانه مدرسه ۳۵۲
- ۱۸-۴. الگوهای فعالیت مادران در ۱۵ کشور عضو اتحادیه اروپا..... ۳۵۳
- ۱۹-۴. روندهای زایمان..... ۳۵۴
- ۲۰-۴. الگوهای فعالیت خانوارها در بازار کار..... ۳۵۵
- ۲۱-۴. الگوهای فعالیت خانواده‌های تک والد، ۱۹۹۴..... ۳۵۶
- ۲۲-۴. نظام‌های مقرری بیکاری در کشورهای عضو اتحادیه اروپا..... ۳۵۷
- ۲۳-۴. ویژگی‌های بازار کار جوانان..... ۳۵۹
- ۲۴-۴. درآمد با لحاظ دو عامل سن و آموزش..... ۳۶۰
- ۲۵-۴. خطر کرد زندگی در خانواری که عضو دیگر شاغلی ندارد..... ۳۶۱
- ۲۶-۴. تراکم نسبی استخدام با لحاظ گروه سنی..... ۳۶۲
- ۲۷-۴. وضعیت درآمد خالص خانوارها و نرخ‌های فقر (سال پایه: ۱۹۹۴)..... ۳۶۲
- ۲۸-۴. خطر کرد درآمد پایین برای عضوهای انواع مختلف خانوار..... ۳۶۳
- ۱-۵. مدل‌های روابط کارفرمایی در اروپای غربی..... ۳۶۴
- ۲-۵. اتحادیه‌ای شدن، سازمان کارفرمایی و پوشش چانه‌زنی در بخش بازار، کشورهای منتخب، اواسط دهه نود..... ۳۶۵
- ۳-۵. کنفدراسیون‌های عمده اتحادیه‌های صنفی..... ۳۶۶
- ۴-۵. کنفدراسیون‌های عمده کارفرمایی..... ۳۶۷
- ۵-۵. بازیگران اصلی در صحنه شراکت اجتماعی اتریش..... ۳۶۸
- ۶-۵. اتحادیه‌های صنفی عمده اتریش..... ۳۶۸
- ۷-۵. اتحادیه‌های صنفی دانمارک..... ۳۶۹
- ۸-۵. عمده اتحادیه‌های صنفی ایرلند، موقعیت دفاتر مرکزی و اعضا..... ۳۷۰
- ۹-۵. اتحادیه‌های صنفی عمده در هلند..... ۳۷۱
- ۱۰-۵. الگوهای چانه‌زنی و حضور دولت..... ۳۷۲
- ۱۱-۵. رشد دستمزد تحت چانه‌زنی‌های متمرکز در ایرلند..... ۳۷۵

فهرست کادرها

عنوان	صفحه
۱-۲. اثر سیاست‌های انبساطی بر اقتصاد کلان در شرایط متفاوت.....	۳۷۹
۱-۳. توجه و توصیه به ترویج کار پاره‌وقت و تمیز بین الگوهای زمان کار در بنیاد کار هلند.....	۳۸۰
۲-۳. دانمارک: باب‌شدن مرخصی با حقوق.....	۳۸۱

فهرست نمودارها

عنوان	صفحه
۱-۲. عملکرد بازار کار اتریش، دانمارک، ایرلند و هلند (در مقایسه با فرانسه/آلمان).....	۳۸۵
۲-۲. عملکرد درآمد و تورم اتریش، دانمارک، ایرلند و هلند (در مقایسه با فرانسه/آلمان).....	۳۸۶
۳-۲. تعیین مزد در مدل رقابت ناقص.....	۳۸۷
۴-۲. نرخ ارز اسمی و واقعی در مقابل مارک آلمان DM.....	۳۸۸
۵-۲. تغییرات در مصرف دولت و تقاضای کل داخلی، مصرف خصوصی و سرمایه‌گذاری (انحراف نرخ‌های رشد در متغیرها از نرخ رشد ستانده بالقوه).....	۳۸۹
۶-۲. نرخ بیکاری سال‌های ۱۹۷۰، ۱۹۸۰، ۱۹۹۰ و ۱۹۹۸ (بر حسب درصد).....	۳۹۰
۷-۲. نرخ‌های رشد تولید ناخالص داخلی، نرخ‌های رشد اشتغال، و نرخ‌های رشد کار کل (تفاوت لگاریتم‌های طبیعی).....	۳۹۱
۱-۳. توزیع ساعات معمول کار هفتگی، اتریش، شاغلان، ۱۹۹۶.....	۳۹۳
۲-۳. توزیع ساعات معمول کار هفتگی، دانمارک، شاغلان، ۱۹۸۷ و ۱۹۹۶.....	۳۹۴
۳-۳. توزیع ساعات معمول کار هفتگی، ایرلند، شاغلان، ۱۹۸۷ و ۱۹۹۵.....	۳۹۵
۴-۳. توزیع ساعات معمول کار هفتگی، هلند، شاغلان، ۱۹۸۷ و ۱۹۹۶.....	۳۹۶
۵-۳. درصد کارگران پاره‌وقت غیرارادی.....	۳۹۷
۶-۳. مشارکت در تأمین اجتماعی به نسبت مزد در هلند، ۱۹۹۴.....	۳۹۷
۷-۳. مشارکت در تأمین اجتماعی به نسبت مزد در ایرلند، ۱۹۹۴.....	۳۹۸
۸-۳. سطح تحصیلات مردان ۲۵ تا ۵۴ سال در کشورهای عضو اتحادیه اروپا.....	۳۹۸
۹-۳. سطح تحصیلات زنان ۲۵ تا ۵۴ سال در کشورهای عضو اتحادیه اروپا، ۱۹۹۵.....	۳۹۹
۱۰-۳. دخالت در تولید از طریق کمبود مهارت در کارخانه.....	۳۹۹
۱۱-۳. زمان کار شاغلان با سطح مهارت بالا در آلمان غربی.....	۴۰۰
۱-۵. نرخ تراکم اتحادیه‌ها.....	۴۰۱
۲-۵. حوزه‌های عمده چانه‌زنی در دانمارک.....	۴۰۲
۳-۵. متمرکز شدن مذاکرات مزد و پراکندگی درآمد در ۱۵ کشور عضو سازمان توسعه و همکاری‌های اقتصادی، ۱۹۷۳-۱۹۸۶.....	۴۰۳

تقدیر و تشکر

بر خود لازم می‌بینیم از معاونت محترم امور اجتماعی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به دلیل پشتیبانی معنوی و مادی از ترجمه این اثر و به دلیل حمایت‌های علمی از آن سپاسگزار باشم. همچنین از جانب آقای سید جعفر سجادیه^۱ که در مقام ویراستار با احاطه و علم به زبان و متون اقتصادی در رفع معضلات فنی ترجمه و تبدیل نکات ضعف آن به نکات قوت و یافتن معادل‌های فارسی مناسب برای واژه‌های جدید کوشش بسیار کرده‌اند، سپاس خود را ابراز می‌دارم و به دلیل اهتمام ویژه و اوقاتی که در این کار صرف کرده‌اند، صمیمانه تشکر می‌نمایم. از سرکار خانم میترا بیاض برای کوششی که در تأیید کتاب مبذول داشته‌اند، قدردانی می‌نمایم. و سرانجام از سرکار خانم مهناز واحدی^۲ که سمت مشاور طرح را بر عهده داشته‌اند به دلیل اشتراک مساعی و تأثیر ویژه در جزء-جزء مراحل کار و این که از دانش و احاطه ویژه ایشان در زمینه اشتغال و بازارهای کار از طریق پرسمان و گفت‌مان مستمر در باب مطالب پیچیده کتاب و درک و فهم آن‌ها بهره فراوان برده‌ام، تشکر می‌نمایم.

در خاتمه مترجم از سرکار خانم دکتر ناهید پور رستمی، مدیر کل محترم مرکز مدارک علمی، موزه و انتشارات به خاطر فراهم آوردن زمینه انتشار این کتاب، از آقای محمد زارع معاونت محترم انتشارات برای انجام پیگیری لازم، از آقای علی کفاشیان مسئول گروه آماده‌سازی و آقای محمدرضا منصورنیا مسئول دبیرخانه شورای انتشارات و آقای مجتبی امیر حسینی مسئول گروه طراحی، چاپ و توزیع و همکاران محترم آنان که زحمت آماده‌سازی و چاپ این کتاب را به دوش کشیده‌اند تشکر و قدردانی می‌نماید.

سید رضا کاظمی نژاد

۱. مشاور سابق معاونت محترم امور اجتماعی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وابسته فعلی کار وزارت کار

و امور اجتماعی در کشور کره جنوبی

۲. کارشناس ارشد اشتغال و تعاون سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور

پیش‌گفتار

امروز، نخستین هدف سازمان بین‌المللی کار ترویج فرصت داشتن کار مولد و شرافتمندانه، ضمن لحاظ آزادی، برابری، امنیت و کرامت انسانی، برای همه زنان و مردان است. این هدف عالی که طی گزارش دبیرکل خطاب به هشتاد و هفتمین کنفرانس بین‌المللی کار در سال ۱۹۹۹ ایراد گردید،^۱ مستلزم داشتن درک از کارکرد بازارهای کار و شرایطی است که به اصلاح کمی و کیفی فرصت‌های شغلی می‌انجامد.

بازارهای کار پیچیده‌اند و در مجموع تحلیل عوامل موثر در عرضه و تقاضا، و به ویژه مسیری که از صافی نهادها می‌گذرد، مشکل است. غالب مشاغل چه در کشورهای توسعه یافته و چه در حال توسعه توسط کسب‌های خصوصی کوچکی ایجاد می‌شوند که اکثریت مؤسسه‌ها در همه کشورها را در برمی‌گیرند. با این وجود، عملیات بنگاه‌ها نه در خلاء که در محیطی از نهادها که خود سرچشمه قوانین پایا، رفتار بازیگران در اشتغال و بازارهای کارند، حادث می‌شود. محیط نهادی در میان کشورهای مختلف محیطی متنوع است و تعامل بین مؤسسه‌ها و نهادها، و بازار و چارچوب‌های تنظیم کننده آن شکل‌های متفاوتی به خود می‌گیرد. این تعامل در صورت توفیق در ایجاد سازش بین سه هدف کار شرافتمندانه، مولد و رقابت‌پذیر کارآمد خواهد بود.

سیاست‌ها و نهادها - چه به خواست عمومی سازمان‌دهی شده باشند و چه توسط الگوهای اجتماعی مدیریت شوند - در حالی که ممکن است خود نیازمند اصلاحات باشند می‌توانند در خلق شرایط برای توسعه اقتصادی نقشی مهم ایفا کنند و این به ویژه در باب نهادها و سیاست‌هایی صادق است که بر بازار کار اثرگذارند. تعقیب دستورالعمل «کار شرافتمندانه» مستلزم آن است که

۱. ILO، کار شرافتمندانه، گزارش دبیرکل کنفرانس بین‌المللی کار، هشتاد و هفتمین اجلاس، (ژنو، ۱۹۹۹) صفحه ۳.

نهادها ضمن تضمین امنیت کارگران از روند اصلاحات اقتصادی حمایت کنند. برای مثال، در نبود سیاست‌های بازار کار نظیر بیمه بیکاری یا آموزش حرفه‌ای، اصلاحات ساختاری یا حتی چرخه‌های رکود تجاری ممکن است سبب رها کردن کارگرانی به حال خود شود که از اثرات منفی بیکاری بلند مدت و فقر متأثرند.

این مسئله هم به لحاظ نظری قابل دریافت و صادق است، چنان‌که بحران مالی آسیا طی سال‌های ۱۹۹۷-۱۹۹۸ اثبات کرد و به روشنی نشان داد که فقدان نهادهای اساسی حمایتی اجتماعی ممکن است به اختلافات عظیم اجتماعی بیانجامد، و هم در باب اقتصادهای در حال گذر که شاهد اغتشاشات اجتماعی و فقرند و برای ایجاد نهادهای بازار کار خود به شدت تلاش می‌کنند. در مجموع، جهان توسعه یافته در تخفیف و مدیریت اثرات منفی ناشی از اصلاحات ساختاری موفق عمل کرده است و همزیستی بنگاه‌های رقابتی مبتنی بر اقتصاد بازار و نهادهای بازار کار حامی اصلاحات انعطاف‌پذیر و امنیت کارگر در این بخش جهان شاهد عمده این مدعی است. این تنها مختص به تور حمایتی نیست و سیاست‌های بلند مدتی را نیز در برمی‌گیرد که نهادها برای شکل‌گیری رفتار بنگاه‌ها و کارگران در پیش می‌گیرند و پیش شرط کارکرد موثر بازارهای کار به شمار می‌روند.

با این وجود نهادها ممکن است ناکارآمد شوند یا حتی در راه اصلاحات مانع تراشی کنند. بنابراین تغییر در نهادها همزمان با تغییر در بازارهای کار الزامی است. در این باب به ویژه می‌توان به مشارکت فزاینده نیروی کار زن اشاره کرد. نهادهایی که از الگوی «تنها یک نان‌آور» حمایت می‌کنند در حمایت از زن و الگوهای شغلی نادر ناکارآمدند. به منظور برخورد با این چالش لازم است نهادهایی نظیر نظام‌های بازنشستگی به اصلاحات تن دهند. تغییرات در راه است و این کتاب با اشاره ویژه به چهار کشور اروپایی کوچک (اتریش، دانمارک، ایرلند و هلند) نشان خواهد داد که چگونه این تغییرات بر روابط کارفرمایی و سیاست‌های اقتصاد کلان، زمان کار و جنسیت تأثیر می‌گذارند.

گوران هولتین

مدیر اجرایی بخش اشتغال